

Kontrol alene kan ikke stoppe overgreb på anbragte børn i plejefamilier

Regeringens udspil om at lægge tilsynet med anbragte børn ud i regionale enheder kan blive en forbedring af kvaliteten for anbringelser på opholdssteder og institutioner, men kan samtidig ende med at blive en forringelse for de børn der bor i plejefamilie.

Regeringens forslag har skabt meget fokus på det kontrol-tilsyn, som i fagsproget hedder det generelle driftorienterede tilsyn. Altså det tilsyn, som alle kommuner skal føre med de plejefamilier, der bor i deres kommune. Det skal nu ifølge lovforslaget lægges ud i regionskontorer og ske minimum en gang årligt.

Ingen som har arbejdet med plejebørn gennem mange år, kan have noget imod, at det generelldriftorienterede tilsyn skærpes, og at inhabilitets problematikken bliver løst, men vi kan bekymre os over, at det kun er det generelle tilsyn, som er i fokus for debatten.

Det specifikke, personrettede tilsyn, som kommunerne er forpligtet til at føre i forhold til de børn, som de selv anbringer, burde have en meget større vægt i debatten, da det er vores erfaring, at det er via dette tilsyn, der er størst mulighed for at forebygge overgreb på børn anbragt i plejefamilier.

Det generelle, driftorienterede tilsyn bygger hovedsaglig på kontrol, mens det specifikke, personrettede tilsyn med plejefamilie bygger på tæt samarbejde og tager udgangspunkt i det enkelte barns trivsel og udvikling. På de personrettede tilsyn er kommunen forpligtet til at yde vejledning, rådgivning og supervision til de plejefamilier, som har plejebørn fra deres kommune. Det betyder at der løbende og kontinuerligt skal være en familieplejekonsulent eller anden fag person, som besøger plejefamilien.

Som familieplejekonsulenter gennem mange år ved vi, at det er meget mere sandsynligt at undgå overgreb på børn, ved at sørge for at det personrettede tilsyn bliver udført ordenligt. Det kræver nemlig, at vi er i tæt dialog med plejefamilien og de børn, det hele handler om. Jo tættere vi som familieplejekonsulenter kan arbejde sammen med plejefamilierne om at få plejebørnene i trivsel, jo større sandsynlighed er der for, at vi opdager, hvis noget går galt i plejefamilien, og jo større chance er der for, at plejebarnet får den nødvendige støtte. Derfor savner vi fokus på den del af tilsynet i forbindelse med lovforslaget.

I den kommune hvor vi arbejder, har vi et kontinuerligt samarbejde med vores plejefamilier og ser børnene sammen med plejeforældrene, når vi er på besøg. Vi laver børnegrupper for plejebørn og arrangerer tema-aftner m.m. for plejeforældre. Før børnene bliver anbragt er vi på 2 besøg hos plejefamilierne, ligesom vi selv står for undervisningen på det 4 dages lovpligtige grundkursus. Det betyder, at vi allerede inden ansættelsen har et grundigt kendskab til plejefamilien og kan lave et kompetent match mellem barn og familie. Vi ved godt, at sådan ser det ikke ud i alle kommuner, men vi er overbevist om, at det er denne del af arbejdet, der skal styrkes, for at undgå de forfærdelige historier, vi har kunnet læse om i medierne gennem de sidste par år.

Ingen kan garantere at der ikke sker overgreb i plejefamilier, men vi tro ikke på at kontrol ikke er vejen frem. Kun ved et tæt samarbejde med plejefamilierne og deres plejebørn kan vi stoppe, at de børn, vi ønsker at hjælpe, ikke risikere at blive udsat for "offentligt omsorgssvigt". Derfor bekymrer det os, at mange kommuner allerede nu snakker om, at skære ned på antallet af de familieplejekonsulenter, som udfører det personrettede tilsyn, for at kunne afse de ressourcer, som de skal afgive til de nye regionscentre.

Hvis lovforslaget ender med at blive en opkvalificering af det generelle driftorienterede tilsyn på bekostning af det specifikke personrettede tilsyn, må vi som fagpersoner sige, at lovforslaget ikke kommer til at virke efter hensigten, når vi kigger på familieplejeområdet.

Familieplejen i Rødovre

Anja Friis Carlsen
Anne Nedergård
Pia Lyshøj
Jens Birkegård
Susan Tims